

انواع حسابداری و کاربرد هر یک از آنها برای سازمانها

مهم نیست که مغازه‌دار هستید، تاجر، بازرگان، مدیر یک سازمان یا حتی خانه‌دار، در هر حال حسابداری یکی از نیازهای اولیه شما برای مدیریت بهتر شرایط مالی‌تان است. با استفاده از **علم حسابداری** می‌توان درآمد و مخارج خود را ثبت کرده و برای مدیریت بهتر منابع مالی خود تصمیم‌گیری کنید. خوب است بدانید که حسابداری انواع مختلفی دارد. هر کدام از **انواع روش‌های حسابداری** با هدف خاصی مورد استفاده حسابداران قرار می‌گیرند.

در این مطلب تصمیم داریم شما را با **انواع حسابداری** و کاربرد آنها آشنا کنیم. در صورت تمایل به کسب اطلاعات بیشتر در این خصوص، تا انتهای این مطلب همراه ما باشید.

کلیک کنید

برای دریافت دمو

حسابداری چیست؟

حسابداری یکی از زیرشاخه‌های علم اقتصاد است. این علم که به نام «زبان تجارت» هم خطاب می‌شود، نتیجه فعالیت‌های اقتصادی یک سازمان یا کسب و کار را اندازه‌گیری می‌کند و اطلاعات به دست آمده را در قالب جداول و گزارش‌های مالی در اختیار افراد ذی‌نفع قرار می‌دهد.

انواع حسابداری

حسابداری زیرشاخه‌های مختلفی دارد که هر کدام در حوزه‌ای جداگانه مورد استفاده قرار می‌گیرند. هر یک از کارشناسان و علاقه‌مندان به حسابداری می‌توانند یکی از انواع آن را انتخاب و در آن حوزه فعالیت کنند.

برخی از مهم‌ترین انواع و زیرشاخه‌های حسابداری به شرح زیر هستند:

- [حسابداری مالی](#)
- [حسابداری دولتی](#)
- حسابداری هزینه (حسابرسی)
- [حسابداری مالیاتی](#)
- حسابداری قانونی (حسابداری حقوقی)
- حسابداری مدیریتی
- حسابداری عمومی

• حسابرسی

- حسابداری مالی

حسابداری مالی به تمام مراحل گفته می‌شود که برای جمع‌آوری اطلاعات و تدوین گزارش مالی باید طی شود. حسابداران مالی وظیفه ردیابی، ثبت و تهیه صورت‌های مالی بر اساس معاملات سازمان را بر عهده دارند. در این روش، حسابدار همواره به عملکرد مالی شرکت در گذشته توجه کرده و گزارش‌های لازم را با در نظر گرفتن این عملکرد تهیه و تدوین می‌کند.

حسابداری مالی به دو نوع حسابداری نقدی و حسابداری تعهدی تقسیم می‌شود. در حالت کلی، برای انجام امور مالی مربوط به سازمان‌های بزرگ از حسابداری تعهدی و برای تهیه گزارشات مالی در سازمان‌ها یا کسب و کارهای کوچک از حسابداری نقدی استفاده می‌شود. حسابداران مالی برای انجام وظایف خود، شاخص‌های زیر را بررسی می‌کنند:

- درآمدها
- پرداختی‌ها
- دفترکل
- حساب‌های پرداختی
- حساب‌های دریافتی
- حقوق و دستمزد

• دارایی‌های ثابت

نکته: صورت‌های مالی تهیه شده با روش حسابداری مالی (به خصوص در خارج از کشور) باید منطبق بر استانداردها و اصول پذیرفته شده حسابداری (GAAP) باشد.

– حسابداری دولتی

حسابداری دولتی یکی دیگر از انواع حسابداری است و به فرآیند برنامه‌ریزی مالی و اختصاص دادن منابع مالی به سازمان‌های دولتی گفته می‌شود. **حسابداران دولتی** وظایف خود را در سطح ادارات دولتی، مناطق شهری و استان‌ها به انجام می‌رسانند. تمام فعالیت‌های این دسته از حسابداران باید منطبق با استانداردهای حسابداری دولتی (GASB) باشد.

یکی از مهم‌ترین وظایف حسابداران دولتی، **بررسی بودجه دولت** و اختصاص دادن آن به فعالیت‌های مختلف است. به همین دلیل هم اطلاعات محرمانه بسیاری در اختیار آن‌ها قرار می‌گیرد که باید در حفظ و نگهداری از آن‌ها تلاش کنند.

– حسابداری هزینه (حسابداری بهای تمام شده)

حسابداری هزینه یا بهای تمام شده هم یکی دیگر از انواع حوزه‌های حسابداری است. این نوع از حسابداری به طور تخصصی به بررسی هزینه‌های صورت گرفته در کسب و کارها می‌پردازد. این روش به طور معمول برای سازمان‌هایی که در حیطه تولید یا خدمات‌رسانی فعالیت می‌کنند، کاربرد دارد.

در این نوع از حسابداری، هزینه‌های ثابت و متغیر که شامل موارد زیر هستند، مورد بررسی قرار می‌گیرند:

- هزینه سربار
- هزینه نگهداری

- هزینه تولید
- هزینه استهلاک دارایی‌ها
- هزینه حقوق و دستمزد

سپس با توجه به نتایج حاصل از بررسی هزینه‌های مذکور، قیمت سر به سر تعیین می‌شود.

بعضی از افراد معتقدند که **حسابداری هزینه**، زیرمجموعه حسابداری مدیریتی است؛ چرا که این افراد با بررسی هزینه‌های انجام‌شده و مقایسه آن با خروجی تولیدات و پس از مشورت کردن با مدیران سازمان، برای بهبود عملکرد مالی شرکت‌ها تصمیم‌گیری می‌کنند.

– حسابداری مالیاتی، از دیگر انواع حسابداری

همان‌طور که از نام حسابداری مالیاتی پیدا است، در این روش سعی می‌شود تا اسناد مالیاتی سازمان‌ها به گونه‌ای تدوین شوند که با درآمد سالیانه آن‌ها منطبق باشند. از جمله وظایف حسابداران مالیاتی می‌توان به بررسی سوابق مالی و برنامه‌ریزی برای تدوین اظهارنامه‌های مالیاتی اشاره کرد.

یک حسابدار مالیاتی باید:

- با قوانین مالیاتی آشنایی داشته باشد.
- فرم‌های مالیاتی لازم برای شرکت را تهیه کند.

- در تدوین و تکمیل اظهارنامه‌های مالیاتی نقشی پررنگ و فعال داشته باشد.
- میزان بدهی‌های مالیاتی را به دقت محاسبه کند.
- در راستای پرداخت کمترین میزان مالیات ممکن به دولت، یک استراتژی مالیاتی مناسب برای شرکت‌ها طراحی کند.

– حسابداری قانونی (حقوقی)

از دیگر انواع حسابداری می‌توان به حسابداری حقوقی یا قانونی اشاره کرد. افرادی که در حوزه حسابداری قانونی فعالیت می‌کنند، همواره در تلاش‌اند تا سوابق مالی افراد و مشاغل گوناگون را بررسی و اطلاعاتی که به هر دلیلی در دسترس نیستند را مجدداً ایجاد کنند. تمام اقدامات مذکور با هدف جمع‌آوری اسناد مالی و حسابداری (به صورت کامل) و استفاده از آن‌ها در صورت‌های مالی انجام می‌شوند.

مهم‌ترین وظیفه حسابداران قانونی رسیدگی به پرونده‌های قضایی است. معمولاً این پرونده‌ها با موضوعاتی مانند:

- ادعای تقلب
- اختلافات میان کارفرمایان (یا کارگر و کارفرما)
- کلاهبرداری
- اختلاس

تشکیل می‌شوند و حسابداران قانونی باید مدارک و شواهد مالی لازم برای حل این پرونده‌ها را جمع‌آوری کنند.

– حسابداری مدیریتی

حسابداری مدیریتی یکی از مهم‌ترین انواع حسابداری است؛ چرا که در نظارت و برنامه‌ریزی مالی سازمان‌ها تأثیر مستقیم دارد. تفاوت **حسابداری مدیریتی** با سایر زیرشاخه‌های حسابداری در این مورد است که اسناد تهیه‌شده در این حوزه برای استفاده ذینفعان داخلی سازمان‌ها است و افراد خارج از سازمان، به این اسناد دسترسی نخواهند داشت.

یک حسابدار مدیریتی باید بتواند پس از بررسی اسناد مذکور با مدیران سازمان در راستای دستیابی به اهداف زیر هم‌فکری کند:

- بررسی و تأمین نیازهای سازمان برای دستیابی به اهداف کوتاه و بلندمدت

• تجزیه و تحلیل اسناد مالی

از دیگر وظایف این دسته از حسابداران می‌توان به بررسی عملکرد گذشته سازمان‌ها برای پیش‌بینی بودجه مورد نیاز آن‌ها در سال‌های آتی اشاره کرد.

حسابداری مدیریتی، سه زیرشاخه دارد:

• مدیریت استراتژیک

• مدیریت اجرایی

• مدیریت ریسک

حسابداران مدیریتی باید بتوانند با توجه به شرایط خود، از هر یک از این روش‌ها یا ترکیبی از آن‌ها استفاده کنند.

– حسابداری عمومی، یکی از جامع‌ترین انواع حسابداری

حسابداری عمومی تقریباً تمام زیرشاخه‌های حسابداری را در بر می‌گیرد. یک حسابدار عمومی می‌تواند وظایف زیر را به انجام برساند:

• ارائه خدمات مشاوره حسابداری به کارفرمایان

• ارائه خدمات مشاوره و معرفی نرم‌افزارهای حسابداری و حسابرسی مناسب هر

سازمان

• انجام خدمات ثبت شرکت‌ها

• خدمات مربوط به حسابداری مدیریتی

• خدمات مربوط به حسابداری دستمزد

حسابرسی

تا اینجا با انواع زیرشاخه‌های حسابداری آشنا شدیم. حوزه دیگری که باید به آن پردازیم، **حسابرسی** است. بزرگ‌ترین تفاوت حسابداری و حسابرسی در این مورد است که حسابداری به تهیه و تدوین اسناد و صورت‌های مالی می‌پردازد اما در حسابرسی، تمام فعالیت‌های مالی سازمان مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرند.

هدف از این بررسی‌ها، کسب اطمینان از رعایت قوانین و استانداردهای حسابداری در فعالیت‌های مالی شرکت‌ها است. این حوزه به سه بخش زیر تقسیم می‌شود:

حسابرسی داخلی: نوعی ابزار مدیریتی است که برای کنترل و بهبود فرآیندهای داخلی سازمان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

حسابرسی خارجی: نوعی از حسابرسی است که توسط شرکت‌های حسابرسی انجام می‌شود. در این حالت اسناد و صورت‌های مالی سازمان توسط حسابرسان بررسی شده و در پایان، نظر این افراد در گزارش‌های مالی درج می‌شود.

حسابرسی IRS: نوعی از حسابرسی است که با هدف کسب اطمینان از صحت مطالب درج شده در گزارش‌های مالی و رعایت قوانین مالیاتی انجام می‌شود.

برای دریافت دموی نرم افزارهای مالی

سخن پایانی

در این مطلب تلاش کردیم تا شما را با تعریف حسابداری و انواع آن آشنا کنیم. همچنین ذکر کردیم که حسابداری زیرشاخه‌های مختلفی مانند: حسابداری مالی، مدیریتی، حقوقی، دولتی، عمومی و حسابرسی است. حسابداری که در هر یک از این حوزه‌ها فعالیت می‌کنند، تخصص خاصی دارند و سعی می‌کنند بخشی از مشکلات مالی سازمان‌ها را حل کنند.

امیدواریم مطالب ذکر شده در این صفحه مورد استفاده شما قرار گرفته باشند. شما می‌توانید نظرات، پیشنهادات و سؤالات خود را از طریق بخش ارسال دیدگاه با ما و سایر خوانندگان این مطلب به اشتراک بگذارید.